

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	21.07	20 21	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-168		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

11:23

ПОДГОРИЦА 21.07.2021

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

На основу чл. 187, 188 и чл. 191 Пословника Скупштине Црне Горе, министру економског развоја, господину Јакову Милатовићу постављам следеће:

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

Господине министре Милатовићу,

Шта Влада и Ви лично чините да заштитите животни стандард грађана Црне Горе?

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Последњих пар мјесеци Црну Гору је захватило нагло поскупљење свих животних намирница, па је стандард наших грађана, који је ионако лош, потпуно угрожен.

Грађани реагују и тврде да свакодневно примјећују поскупљење животних намирница и горива. Толико је то учестало да су са правом забринути јер у то вријеме: плате, пензије и сва социјална давања остају иста. Ако томе додамо да је све већи број незапослених, сви са правом очекујемо да ће Влада и Министарство на чијем сте ви челу, тј. Ви, предузети одређене мјере како бисте заштитили грађане Црне Горе.

Одговор тражим и у писаној форми.

Посланик

Драган Ивановић

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 26. 7.	20 21 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-2/21-166/2	
VEZA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG: 81000

Adresa: Rimski trg 46
Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 303
www.mek.gov.me

Podgorica, 26. jul 2021. godine
Broj: 002-328/21-6257/2

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-din Aleksandar Klarić, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje br. 00-61-2/21-166 poslanika Skupštine Crne Gore, Dragana Ivanovića

Poslanik Skupštine Crne Gore, Dragan Ivanović, postavio je Ministarstvu ekonomskog razvoja sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Gospodine ministre Milatoviću,
Šta Vlada i Vi lično činite da zaštitite životni standard građana Crne Gore?

OBRAZLOŽENJE

Posljednih par mjeseci Crnu Goru je zahvatilo naglo poskupljenje svih životnih namirnica, pa je standard naših građana, koji je ionako loš, potpuno ugrožen. Građani reaguju i tvrde da svakodnevno primjećuju poskupljenje životnih namirnica i goriva. Toliko je to učestalo da su sa pravom zabrinuti jer u to vrijeme: plate, penzije i sva socijalna davanja ostaju ista. Ako tome dodamo da je sve veći broj nezaposlenih, svi sa pravom očekujemo da će Vlada i Ministarstvo na čijem ste Vi čelu, tj. Vi, preduzeti određene mjere kako biste zaštitili građane Crne Gore.

Na postavljeno pitanje Ministarstvo ekonomskog razvoja daje sljedeći

ODGOVOR

Vlada Crne Gore i Ministarstvo ekonomskog razvoja su, od samog ulaska u mandat, povećanje životnog standarda građana vidjeli kao jedan od ključnih prioriteta. Proaktivan nastup Vlade i Ministarstva ekonomskog razvoja najbolje se vidio kroz dva paketa mjera za pomoć privredi i građanima, kojima je znatno ublažen udar na standard građana uzrokovan ekonomskim posljedicama epidemije korona virusa. Glavni ciljevi mjera bili su: podrška ranjivim kategorijama stanovništva, podrška održavanju nivoa zaposlenosti i novom zapošljavanju, pospješivanje likvidnosti privrednih subjekata, stvaranje uslova za povećanje broja turista i stabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda.

U cilju finansijske podrške ranjivim kategorijama stanovništva zbog negativnih posljedica epidemije na standard građana i privredni sistem, Vlada je u I kvartalu obezbijedila jednokratnu novčanu pomoć za lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, korisnike materijalnog obezbjeđenja i prava na lične invalidnine, te penzionere čiji je iznos penzija niži od 222 EUR. Tako je nezaposlenim licima koja ne primaju nadoknadu dodijeljen iznos pojedinačne podrške od po 100 EUR, a onima koji primaju novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti jednokratnu dopunu iznosa do 100 EUR. Korisnicima materijalnog obezbjeđenja pružena je podrška u vidu jednokratne pomoći od 50 EUR, a porodicama sa tri ili više članova 100 EUR. Pensionerima koji primaju manje od iznosa minimalne zarade opredijeljena je novčana pomoć u iznosu od 50 EUR, a isti iznos je opredijeljen i za korisnike prava na lične invalidnine. **U okviru ove mjere podržano je ukupno 96.515 korisnika, sa 6,13 mil. EUR.**

Podrška ranjivim kategorijama stanovništva nastavljena je i u II kvartalu. U saradnji sa Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić obezbijeđeno je oslobađanje dijela troškova, tačnije 40% ukupnog iznos računa za električnu energiju za mjesec: maj, jun i jul, za nosioce brojila iz kategorije pensionera sa penzijom nižom od 222 EUR i nezaposlenih lica sa evidencije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 31.03.2021. godine. **Realizacija ove mjere je u toku, a procjena fiskalnog efekta je oko 5 mil. EUR.**

Dodatno, Vlada je kroz set predloga izmjena i dopuna zakona iz oblasti poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa na obavezno socijalno osiguranje djelovala na podsticaj novog zapošljavanja. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je u februaru pripremila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koje je Skupština donijela u junu, čime su stvoreni uslovi za realizaciju ovog vida podrške. Mjera je koncipirana na način da se poslodavac koji zasnuje radni odnos sa novim radnikom do 31.12.2021. godine na neodređeno vrijeme i koje se nalazi na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, oslobađa obaveza plaćanja poreza na dohodak i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca, za zaradu isplaćenu za period od tri godine od dana zasnivanja radnog odnosa, na sljedeći način: 90% poreza i doprinosa za zarade isplaćene u 2021. godini; 60% poreza i doprinosa za zarade isplaćene u 2022. godini; 30% poreza i doprinosa za zarade isplaćene u 2023. godini. Jedini uslov koji poslodavac treba da ispuni je da je navedenim zapošljavanjem povećao broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2020. godine.

Ova mjera je izuzetan doprinos novom zapošljavanju i vjerujem da će se njen uticaj osjetiti posebno nakon turističke sezone koja se odvija veoma uspješno zahvaljujući ogromni naporima resornog ministarstva i Vlade.

I druge mjere iz paketa podrške za I i II kvartal indirektno imaju snažan efekat na pospešivanje životnog standarda građana. Tako na primjer, Vlada je u tokom prvog i drugog kvartala izdvojila sredstva u iznosu oko 25 miliona eura za direktno subvencionisanje zarada zaposlenih u privrednim subjektima, što predstavlja jednu od najvažnijih mjera podrške, na čijoj realizaciji je angažovan značajan dio resursa Ministarstva ekonomskog razvoja.

Pored toga, važno je naglasiti da je Vlada u II kvartalu obezbijedila produženje roka realizacije Covid državne pomoći do 31.12.2021. godine, kao i da je povećan limit iznosa državne pomoći po privrednom subjektu sa 800.000 EUR na 1.200.000 EUR, kao pomoć koja se može dodijeliti u obliku direktnih bespovratnih sredstava, poreskih

olakšica i povoljnijih uslova plaćanja ili u drugim oblicima, kao što su povratni avansi, garancije, zajmovi i vlasnički kapital. Time je omogućila produženo subvencionisanje zarada za one subjekti koji su to pravo izgubili zbog prekoračenja prvobitnog limita, a samim tim je ova mjera direktno uticala na očuvanje radnih mjesta.

Prema trenutnim podacima, broj odobrenih zahtjeva za subvencionisanje zarada u I i II kvartalu iznosi preko 20.000, čime je realizovano subvencionisanje oko 88.000 zarada, sa ukupno oko 25 mil. EUR. Određeni broj zahtjeva je još uvijek u postupku obrade.

Oba Vladina paketa mjera sadrže poseban set mjera koji je fokusiran na podršku turizmu. Imajući u vidu posebno snažan negativan efekat pandemije na poslovanje izdavaoca privatnih smještaja, Vlada je kroz dodjelu turističkih vaučera za prosvjetne i zdravstvene radnike, kao i stručne i medicinske radnike u sistemu socijalne i dječje zaštite i podršku izdavaocima privatnog smještaja pružila podršku zainteresovanim fizičkim licima koja su upisana u Centralni turistički registar za pružanje usluga u domaćinstvu. Svim definisanim korisnicima dodjeljuju se turistički vaučeri u vrijednosti do 200 EUR. Ova mjera je posebna podrška prosvjetnim, zdravstvenim radnicima, stručnim i medicinskim radnicima u sistemu socijalne i dječje zaštite, koji u periodu zdravstvene krize pripadaju kategoriji direktno izloženih i od vitalnog su značaja za funkcionisanje sistema. Prosvjeta i zdravstvo predstavljaju dva posebno važna stuba razvoja svakog društva, te je na ovaj način Vlada željela da ih dodatno uvaži i podrži, a trajanje ove mjere je produženo do kraja tekuće godine. **Fiskalni uticaj navedene mjere iznosi 5,5 mil. eura.**

Pored turističkih vaučera, koje realizuje Ministarstvo ekonomskog razvoja, podržali smo i turoperatore sa 150.000 EUR, kao i turističke vodiče sa 75.000 EUR. Dodatno, podršku ovom sektoru predstavlja i umanjenje godišnje naknade za korišćenje morskog dobra.

U II kvartalu posebno važan segment predstavlja snažna kreditna podrška privredi. Naime, Vlada je u saradnji sa IRF-om omogućila privredi 20 miliona eura kreditne podrške po povoljnim uslovima. Dodatno, do kraja godine IRF će početi realizaciju ugovora koji je potpisan sa EIB-om i ponuditi privredi dodatnih 50 miliona. U toku je realizacija kreditne podrške u saradnji sa Bankom za razvoj savjeta Evrope koja će se realizovati preko komercijalnih banaka čime će privredi biti omogućeno 40 miliona eura kredita pod povoljnijim uslovima.

Ako gledamo ukupni fiskalni uticaj navedenih mjera, on se u I kvartalu procijenjuje na iznos od oko 163 mil. EUR, u II kvartalu 166 mil. EUR. Vjerujemo da smo u ovom izazovnom periodu predmetnim mjerama doprinijeli i očuvanju standrada građana i stvaranju uslova za oporavak privrede.

Kako bi preduprijedila teže ekonomske i društvene posljedice koje su nastale kao posljedica epidemije zarazne bolesti COVID 19, a koje su dovele do izrazitog skoka cijena osnovnih životnih namirnica u proteklim mjesecima, Vlada je pristupila kreiranju više rješenja kako bi pomogla da se očuva životni standard građana.

Nastala poskupljenja su dijelom posledica globalnih kretanja na tržištima energenata i hrane i uticaja tih faktora na visoko uvezno zavisnu privredu Crne Gore. Vlada i nadležna ministarstva su ipak djelovala u okvirima koji im stoje na raspolaganju: maloprodajna cijena pšeničnog bijelog hljeba je ograničena čime je zaustavljen rast cijena ove najvažnije životne namirnice. Vlada je opredijelila 70.000 l jestivog ulja za pomoć najugroženijem stanovništvu imajući u vidu tendenciju rasta uvoznih cijena

ovog proizvoda. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja pokrenulo je projekat socijalni bon u okviru kojeg će građani u stanju socijalne potrebe moći da dobiju socijalne bonove za kupovinu u trgovinama izabranim na javnom pozivu. Ovaj bon je namijenjen građanima u stanju socijalne potrebe koji će u vrijednosti od 30, 50 i 100 eura moći da u marketu koji izaberu, kupe namirnice u toj vrijednosti, sa izuzetkom alkoholnih pića i cigareta.

Ovdje se radi o promptno preduzetim mjerama radi zaštite najugroženijih. U narednom periodu Vlada će kroz kreiranje socijalnih programa za pojedine kategorije stanovništva nastaviti da pruža pomoć građanima, posebno onima koji spadaju u red najugroženijih. Ukoliko turistička sezona ispuni naša očekivanja, a sve su prilike da hoće, Vlada će biti u mogućnosti da još značajnije djeluje u ovom pravcu.

Dodatno, Ministarstvo ekonomskog razvoja, preko tržišne inspekcije, prikuplja podatke i analizira marže u trgovini kako bi imali sveobuhvatan uvid u faktore koji utiču na formiranje cijena osnovnih životnih namirnica, i u skladu sa tim efikasno djelovalo u pravcu kreiranja mjera koje bi dodatno doprinijele stabilizaciji cijena. U narednom periodu, Ministarstvo će Vladi prezentovati zaključke istraživanja tržišnih cijena osnovnih životnih namirnica, i tom pogledu će biti stvoreni uslovi za eventualno usvajanje preporuka o ograničavanju trgovačkih marži za ove proizvode.

Podsjetićemo da su i Vladine odluke poput uvođenja besplatnih udžbenika u osnovnim školama, dječjeg dodatka za svu djecu do 6 godina, kao i povećanje minimalne zarade na 250 eura, takođe mjere koje doprinose povećanju životnog standarda naših sugrađana.

S poštovanjem,
mr. Jakov Milatović

MINISTAR